ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Karly Musilové a soudců Mgr. Jaromíra Synka a Mgr. Martiny Telcové v právní věci

žalobce:	**Jaromír J.**, narozený xxx bytem xxx zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Matějíčkem sídlem Jiráskova 9, 750 00 Přerov
proti	
žalované:	**Fakultní nemocnice Olomouc**, IČO 00098892 sídlem I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc zastoupená advokátem JUDr. Karlem Vítkem sídlem Dobrovského 25, 779 00 Olomouc
za účasti vedlejšího účastníka na straně žalované:	**Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group**, IČO 47116617 sídlem Pobřežní 665/21, Praha 8 (adresa pro doručování Studentská 3, Olomouc)

o náhradu škody na zdraví, rozhodl o odvolání žalované proti mezitímnímu rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 31. 1. 2017, č. j. 19 C 132/2014-305,

takto:

I. Mezitímní rozsudek okresního soudu **se** ve výroku I., o základu nároku na bolestné a ztížení společenského uplatnění, **potvrzuje**.

II. V další napadené části výroku I. o základu nároku na náhradu za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti a náhradu za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti **se** rozsudek okresního soudu **zrušuje** a v této části **se** věc **vrací** okresnímu soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje Marie Libičová.

1. Okresní soud rozhodl, že nárok žalobce (na náhradu škody na zdraví) je dán s tím, že o náhradě nákladů řízení bude rozhodnuto v konečném rozsudku.

2. Proti tomuto rozsudku podala odvolání žalovaná. V důvodech podaného odvolání uvedla, že rozsudek, jímž soud dospěl k závěru, že nárok žalobce na náhradu škody dle § 420 obč. zák. (odškodnění ušlého výdělku po dobu a po skončení pracovní neschopnosti, rentu a do budoucna nárok na ztrátu na důchodu), jakož i nárok na nemajetkovou újmu, nedefinuje veškeré podmínky náhrady škody a rozsudek si v mnoha směrech protiřečí. Žalobce se domáhá dvou samostatných nároků, a to nároku na náhradu škody dle § 420 obč. zák. ve znění platném do 31. 12. 2013 a dále nároku na nemajetkovou újmu dle § 2951 zákona č. 89/2012 Sb. Toto tvrzení však nekoresponduje se skutečností a též, ani s úvodem odůvodnění rozhodnutí, z něhož vyplývá, že se žalobce od počátku domáhá pouze nároků podle občanského zákoníku číslo 40/1964 Sb. platného do 31. 12. 2013. Přestože se žalobce nemajetkové újmy podle § 2951 o. z. nedomáhal, byla mu přiznána na základě stejných skutkových tvrzení, jaké byly uplatněny v případě náhrady škody dle občanského zákoníku platného do 31. 12. 2013, což je v rozporu s ustálenou judikaturou (rozhodnutím NS ČR 30 Cdo 1845/2013). Soud dostatečným způsobem nedefinoval vznik protiprávního jednání a příčinnou souvislost mezi protiprávním jednáním a následkem. Dle žalované nebyla prokázána existence veškerých žalobcem uplatněných nároků. Rozsudek je vnitřně rozporný a nepřezkoumatelný. Nelze akceptovat zejména právní závěry, na základě nichž soud existenci nároků dovodil. Nebylo prokázáno protiprávní jednání žalované. Poučení, jehož se žalobci žalovanou dostalo bylo provedeno zcela v souladu se zákonem, respektive žalobce neprokázal opak. Žalobce podstoupil zákrok poté, co byl o všech souvislostech informován, mohl klást dotazy a za té situace zákrok podstoupil. Smyslem operace bylo odstranění, pokud možno celého hemangiomu, přitom operatér byl v daném případě přesvědčen, že toto možné bude. I když je v doplnění ústavního znaleckého posudku uvedeno, že dle zdravotnické dokumentace bylo již předoperačně možno učinit závěr, že hemangiom nelze odstranit celý, je nutno poukázat též na jinou část téhož posudku, kde je uvedeno „hemangiom byl poměrně rozsáhlý a vzhledem k jeho uložení, respektive jeho intimního vztahu k očního bulbu, nervovým a svalovým strukturám očnice bylo pravděpodobné, že hemangiom nelze odstranit celý“. Dle žalované v daném případě existovala reálná šance na úplné odstranění hemangiomu. Operace byla dle přesvědčení žalované zvolena jako správný způsob řešení. Znalci, kteří zpracovávali ústavní znalecký posudek jednoznačně jako odpověď na otázku, zda bylo vhodné řešit zdravotní stav žalobce zvoleným typem zákroku, případně jakým jiným konkrétním způsobem bylo možné jeho obtíže řešit, konstatovali jednoznačně, že operace byla jedním z možných řešení. Z toho je zřejmé, že existovala šance na odstranění, respektive zmírnění žalobcových obtíží, za opačného stavu by jen těžko bylo možno hovořit o operaci, jakožto o možném řešení. I v doplnění znaleckého posudku je uvedeno, že postup lege artis byl v daném případě narušen nečekanou přilnavostí hemangiomu k okolním strukturám. Jestliže na jedné straně znalecký posudek uvádí, že z před operačních vyšetření bylo možno dovodit, že hemangiom nelze odstranit celý, je otazné, z jakého důvodu posudek uvádí, že postup lege artis (myšleno zřejmě operační postup) byl v daném případě narušen nečekanou přilnavostí hemangiomu k okolním strukturám. Dále žalovaná namítala nesprávnost závěru soudu o existenci příčinné souvislosti. Poučení bylo ve vztahu k žalobci řádné a zcela v souladu s tehdy platným zákonem č. 20/1966 Sb. Příčinná souvislost je dána, pokud právní úkon (zde lékařský zákrok vykonaný bez řádného informovaného souhlasu) je vyvolávajícím činitelem poškození zdraví. Žalovaná zdůraznila, že samotný zákrok byl v daném případě dle posudku proveden lege artis, přičemž tato skutečnost byla opětovně konstatována v doplnění znaleckého posudku a konečně takto byl případ uzavřen i prvostupňovým soudem dle závěru uvedeného v odůvodnění. Domáhala se, aby krajský soud změnil napadený rozsudek a žalobu zamítl zcela.

3. Žalobce navrhl potvrzení věcně správného rozsudku okresního soudu.

4. Vedlejší účastník na straně žalované odkázal na důvody uvedené v odvolání, s nimiž se ztotožnil a navrhl změnu rozsudku a zamítnutí žaloby.

5. O podaném odvolání žalované bylo rozhodnuto rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 18. 5. 2017, č. j. 69 Co 137/2017-343 tak, že rozsudek okresního soudu byl změněn a bylo rozhodnuto, že nárok žalobce na náhradu nemajetkové újmy z titulu práva na ochranu osobnosti je co do základu dán (výrok I.) a o výši nároku a nákladech řízení na náhradu nemajetkové újmy bude rozhodnuto v konečném rozhodnutí (výrok II.). Žaloba na náhradu škody na zdraví z titulu bolestného, ztížení společenského uplatnění, ztráty na výdělku po dobu pracovní neschopnosti od 22. 12. 2011 do 30. 4. 2012 ve výši 24.000 Kč s příslušenstvím, náhradu po pracovní neschopnosti od 1. 5. 2012 do 31. 3. 2014 ve výši 82.000 Kč s příslušenstvím a od 1. 4. 2014 ve formě měsíční renty ve výši 7.000 Kč po dobu, po kterou bude žalobci vyplácen starobní důchod, byla zamítnuta (výrok III.). Rozsudek okresního soudu v části náhrady za ztrátu na výdělku byl zrušen a řízení v tomto rozsahu bylo zastaveno (výrok IV.) a bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení z titulu náhrady škody na zdraví před soudy obou stupňů (výrok V.).

6. K dovolání, které žalobce proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal, rozhodl Nejvyšší soud ČR rozsudkem ze dne 13. 6. 2018, č. j. 25 Cdo 4162/2017-386 tak, že rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 18. 5. 2017, č. j. 69 Co 137/2017-343 zrušil, vyjma výroku IV., jímž bylo zastaveno řízení ohledně náhrady za ztrátu na důchodu a v tomto rozsahu věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení. Z odůvodnění tohoto rozsudku vyplývá, že soudy obou stupňů na věc nesprávně aplikovaly zákon č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, neboť ten nabyl účinnosti až dne 1. 4. 2012 a žalobce podstoupil lékařský zákrok, o němž měl být řádně informován 22. 12. 2011. Proto je třeba na danou věc aplikovat zákon č. 20/1966 Sb. o péči o zdraví lidu. Ustanovení zákona o péči o zdraví lidu je třeba vykládat s přihlédnutím k Úmluvě publikované pod číslem 96/2001 Sb. mezinárodních smluv (dále jen „úmluva o biomedicíně“), jež je součástí právního řádu České republiky. Provedení lékařského zákroku bez informovaného souhlasu rovněž na základě souhlasu, který nebyl informovaný (souhlas byl dán, aniž pacientovi se dostalo řádného poučení), je porušením právní povinnosti a tedy nedovoleným protiprávním jednáním, jakožto jedním z předpokladů odpovědnosti za škodu podle § 420 odst. 1 obč. zák. Dalším předpokladem je vznik škody, jenž je v dané věci nesporný, a příčinná souvislost mezi protiprávním jednáním a škodou. Obecně platí, že příčinná souvislost jako předpoklad odpovědnosti za škodu je dána, pokud protiprávní úkon (lékařský zákrok vykonaný bez informovaného souhlasu) je vyvolávajícím činitelem (příčinou) poškození zdraví, k následku (poškození zdraví) by nedošlo, nebýt příčiny (nedovoleného zákroku). Při posouzení existence příčinné souvislosti mezi nedostatečným poučením a vznikem škody je nutno především vyhodnotit, jakého poučení se pacientovi dostalo, popřípadě mělo dostat. Poučení musí být takové, aby i laik mohl zvážit rizika zákroku a rozhodnout se, zda jej podstoupí či nikoliv. Odpovědnost poskytovatele zdravotní péče v uvedených případech nastává jen tehdy, prokáže-li pacient, že při znalosti rozhodných skutečností (o nichž měl být poučen) bylo reálně pravděpodobné, že by se rozhodl jinak, to je že zákrok nepodstoupí. Odvolacímu soudu Nejvyšší soud vytkl, že ačkoliv soudy obou stupňů uzavřely, že operaci žalobce nepředcházelo srozumitelné a úplné poučení o rizicích a žalobce si nebyl vědom rizik operace a jeho souhlas byl pouze formální a pokud by znal tyto rozhodné informace, zákrok by nepodstoupil, odvolací soud pak v rozporu se shora citovaným rozhodnutím NS ČR sp. zn. 25 Cdo 1381/2013 neshledal odpovědnost žalované za vzniklou škodu na zdraví žalobce. Soudy obou stupňů vycházely ze zjištění, že hemangiom nijak neomezoval žalobce z hlediska zdraví, že byl pouze estetickým problémem tak, že nepodstoupením zákroku žalobci žádné zdravotní riziko nehrozilo. Porovnáním následků zákroku se situací, která by nastala, kdyby žalobce zákrok nepodstoupil, je třeba dospět k závěru, že řádné a úplné poučení o rizicích zákroku vzhledem k jejich závažnosti bylo tím spíše nezbytné. Odvolací soud shledal „odpovědnost žalované za nemajetkovou újmu žalobce z titulu práva na ochranu osobnosti“, ačkoliv žalobce takový nárok vůbec neuplatnil, v žalobě požadoval „náhradu nemajetkové újmy ve výši 400.000 Kč podle ustanovení § 444 zákona č. 40/1964 Sb.“, tj. odškodnění za bolest a ztížení společenského uplatnění, svůj nárok skutkově vymezil jako typový nárok spojený s poškozením

zdraví a dokonce jej i právně kvalifikoval. Dovolací soud připomněl, že žalobce dosud neuvedl a soud jej k tomu ani nevedl, jakou částku ze 400.000 Kč požaduje na náhradu za bolest a jakou částku na náhradu za ztížení společenského uplatnění. Uplatněním nároku z titulu práva na ochranu osobnosti neodpovídají skutková tvrzení uvedená v žalobě ani v následných podáních žalobce. Žalobcova tvrzení směřují k tomu, že bylo poškozeno jeho zdraví, neboť po zákroku neovládá levé oční víčko, které neustále zavřené či přivřené a z tohoto následku odvozuje jednotlivé nároky.

7. Krajský soud v novém odvolacím řízení přezkoumal mezitímní rozsudek okresního soudu i řízení jemu předcházející podle § 206 a § 212a odst. 1, 3 a 5 o. s. ř., vázán právním názorem vysloveným v kasačním rozsudku Nejvyššího soudu (§ 226 odst. 1 o. s. ř.) a po provedení odvolacího řízení dospěl k závěru, že odvolání založené na argumentech žalované důvodné není, rozsudek okresního soudu bylo však nutno částečně zrušit a v této části vrátit soudu prvního stupně podle § 219a odst. 1 písm. a), § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř.

8. Z podnětu připomínek uvedených v kasačním rozsudku dovolacího soudu, odvolací soud v novém odvolacím řízením vedl žalobce k odstranění vady žaloby, aby upřesnil, jakou částku z částky 400.000 Kč požaduje z titulu náhrady za bolest a jakou částku na náhradu za ztížení společenského uplatnění. K této výzvě žalobce žalobní žádání doplnil a upřesnil, že se domáhá z titulu bolestného částky 50.000 Kč a z titulu náhrady za ztížení společenského uplatnění částky 350.000 Kč.

9. V tomto stadiu řízení, po provedeném upřesnění žaloby je najisto postaveno, že žalobce uplatňuje nároky z titulu škody na zdraví podle § 444 odst. 1 a 2 a § 445 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., a to náhradu za bolestné v částce 50.000 Kč, za ztížení společenského uplatnění v částce 350.000 Kč, náhradu za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti od 22. 12. 2011 do 30. 4. 2012 v částce 24.000 Kč s příslušenstvím a po skončení pracovní neschopnosti za dobu od 1. 5. 2012 do 31. 3. 2014 v částce 82.000 Kč s příslušenstvím a od 1. 4. 2014 rentu ve výši 7.000 Kč vždy k 5. dni daného měsíce. Škodu na zdraví utrpěl lékařským zákrokem, který byl na něm žalovanou vykonán bez jeho informovaného souhlasu dne 22. 12. 2011, neboť pokud by byl informován a poučen, jaká jsou v jeho případě rizika zákroku operativního odstranění hemangiomu z levé očnice, zákrok by nepodstoupil, a to za situace, kdy hemangiom v oblasti levé očnice byl pouze estetickým problémem a odstraněn měl být celý viditelný hemangiom.

10. Nároky žalobou uplatněné z titulu občanskoprávní odpovědnosti za škodu na zdraví je třeba řešit v režimu zákona č. 40/164 Sb. ve znění platném do 31. 12. 2013 (dále jen obč. zák.) vzhledem k tomu, co je stanoveno v přechodném ustanovení § 3079 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb.

11. Okresní soud správně otázku, zda žalovaná nese odpovědnost za škodu na zdraví žalobce posuzoval v režimu hmotněprávních předpokladů daných v ustanovení § 420 obč. zák., zda žalovaná porušila právní povinnost, vznik škody a existenci příčinné souvislosti mezi porušením právní povinnosti a vznikem škody.

12. Podle § 23 odst. 1 věta prvá zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, zdravotnický pracovník způsobilý k výkonu příslušného zdravotnického povolání informuje pacienta, popřípadě další osoby v souladu s § 67b odst. 12 písm. d), o účelu a povaze poskytované zdravotní péče a každého vyšetřovacího nebo léčebného výkonu, jakož i o jeho důsledcích, alternativách a rizicích.

13. Podle § 23 odst. 2 věta prvá zákona č. 20/1966 Sb. , o péči o zdraví lidu, vyšetřovací a léčebné výkony se provádějí se souhlasem nemocného, nebo lze-li tento souhlas předpokládat.

14. Po provedeném důkazním řízení, v jehož průběhu byl zpracován ústavní znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví neurochirurgie, bylo po skutkové stránce soudem prvního stupně správně zjištěno, že před operací měl žalobce potíže víceméně kosmetické, popsané příznaky hemangiomu (zvětšení hemangiomu náplní krve, zejména při předklonu) žalobce nijak významně neomezovaly, jen občas vnímal „estetické“ problémy. Operace byla jedním z možných řešení, alternativou mohlo být pouhé sledování vývoje hemangiomu v čase, například opakované klinické vyšetření a vyšetření magnetickou rezonancí (MR vyšetření). K odstranění obtíží žalobce po operaci dne 22. 12. 2011

nedošlo, protože celý hemangiom nebylo možné odstranit z důvodu jeho velikosti a dále z důvodu, že prorůstal do okolních tkání, od kterých nebyl s to být operací separován. Provedené předoperační MR vyšetření hlavy a očnic prokázalo hemangiom levé orbity, který zaujímal prostor za bulbem mezi okohybnými svaly a svým objemem vyplňoval střední třetinu očnice a jeho drenážní varikózně rozšířené žíly lpěly k očnímu bulbu z vnitřní strany a propagovaly se pod spojivku při vnitřním koutku levého oka. Hemangiom byl poměrně rozsáhlý a vzhledem k jeho intimnímu vztahu k očnímu bulbu, nervovým a svalovým strukturám očnice bylo pravděpodobné, že hemangiom nelze odstranit celý. Toto bylo zřejmé zejména z provedeného vyšetření MR a tedy dle zdravotnické dokumentace bylo již předoperačně možno učinit závěr, že hemangiom nelze odstranit celý. Ze znaleckého posudku dále vyplývá, že tyto operace jsou značně rizikové a náročné na orientaci mezi strukturami orbity. Zvláště v případě tak rozsáhlé cévní anomálie, kde je lepší výkon předčasně ukončit, než ohrozit zrak. V případě žalobce nešlo o izolovanou malformaci v orbitě, ale systémové onemocnění. Na zdraví žalobce při operaci dne 22. 12. 2011 vznikla újma spočívající v poklesu horního víčka levého oka a významnému omezení zorného pole tohoto oka a k trvalé poruše citlivosti na čele vlevo.

15. Je správný závěr soudu prvního stupně, že žalovaná uskutečnila operaci, jejímž účelem bylo odstranění celého hemangiomu z levé očnice bez informovaného souhlasu žalobce a dopustila se tak nedovoleného protiprávního jednání. Žalobci se nedostalo řádného poučení o všech rozhodných skutečnostech, které vyšly najevo již z předoperačních vyšetření, zejména MR vyšetření, že hemangiom nelze odstranit celý vzhledem k jeho velikosti a uložení v očnici. Žalobce hodlal operaci podstoupit nikoliv z důvodu zdravotního omezení, ale šlo mu o řešení estetického problému, výslovně odstranění celého hemangiomu. V takovém případě zvláště se znalostí, že tyto operace podle znaleckého posudku obecně jsou značně rizikové a náročné právě na orientaci mezi strukturami orbity, svobodný a informovaný souhlas k provedení operačního zákroku mohl být žalobcem udělen jen za předpokladu, že byl poučen o riziku nepříznivých následků zákroku a závažnosti takových následků nejen obecně, ale zcela konkrétně po seznámení s výsledky předoperačního MR vyšetření, výslovně o tom, že hemangiom nelze odstranit celý z důvodu velikosti a uložení v očnici. Takové zcela konkrétní seznámení s rozhodnými skutečnostmi a poučení bylo vzhledem k reálné pravděpodobnosti rizika zákroku a naproti tomu žalobcem očekávanému efektu této operace (odstranění estetického problému) naprosto nezbytné. Nelze proto přisvědčit odvolací námitce žalované, že poučení bylo zcela v souladu se zákonem. Naopak poučení, které vyplývá ze spisu o informovaném souhlasu žalobce s výkonem, v porovnání se skutečnostmi, které dokazováním vyšly najevo a na které soudy obou stupňů v odůvodnění rozhodnutí poukázaly, prokazují, že zákrok byl proveden bez řádného informovaného souhlasu žalobce, tedy protiprávně. Žalovaná, která lékařský zákrok provedla neoprávněně v tomto případě za zjištěných okolností nese riziko nepříznivého následku na zdraví žalobce, třebaže lékařský zákrok – operace expanze v oblasti levé očnice byl proveden podle závěru znaleckého posudku odborně správně, lege artis. Žalobce prokázal, že při znalosti právě těch skutečností, o kterých měl být poučen, především, avšak nebyl, že hemangiom nelze odstranit celý, jaká je jeho velikost a uložení v očnici, zákrok by nepodstoupil. Neprovedení operačního zákroku nepředstavovalo pro žalobce prakticky žádné zdravotní riziko, neboť operace měla být provedena jen z důvodů estetických, na což žalobce poukazoval a je potvrzeno i obsahem znaleckého posudku. Ze znaleckého posudku vyplývá, že operace byla jedním z možných řešení, alternativou k operaci mohlo být pouhé sledování vývoje hemangiomu v čase, například opakovanými klinickými a MR vyšetřeními. Je proto daná příčinná souvislost mezi protiprávním jednáním žalované (provedení operačního zákroku bez řádného informovaného souhlasu žalobce) a poškozením zdraví žalobce; nebo-li k poškození zdraví žalobce by nedošlo, nebýt tohoto nedovoleného lékařského zákroku, který je vyvolávajícím momentem vzniku škody.

16. Krajský soud potvrdil jako věcně správný mezitímní rozsudek okresního soudu v rozsahu základu nároku na bolestné, které žalobce uplatňuje v částce 50.000 Kč a ztížení společenského uplatnění,

která žádá ve výši 350.000 Kč, neboť ohledně těchto dvou nároků náhrady škody na zdraví je co do základu znaleckým posudkem podloženo, že bolestné a ztížení společenského uplatnění v důsledku poškození zdraví žalobce vzniklo, třebaže výši obou těchto nároků je třeba určit podle právních předpisů platných do 31. 12. 2013, nikoliv po tomto datu, jak učinil znalecký ústav v posudku vypracovaném v tomto řízení.

17. Jinak je tomu ovšem v rozsahu, v němž okresní soud rozhodl, že nárok je dán i na náhradu škody za ušlý výdělek po dobu pracovní neschopnosti a po skončení pracovní neschopnosti (§ 445 - § 447 obč. zák.). Okresní soud o základu těchto nároků mezitímním rozsudkem rozhodl, aniž měl relevantní podklady, že byly splněny všechny předpoklady, včetně údaje o rozhodném průměrném výdělku, kterého žalobce dosahoval. Průměrný výdělek uváděný žalobcem, jakožto rozhodný z právních předpisů nevychází. Je proto třeba vyzvat žalobce, aby v této části žalobu doplnil v rozsahu právně významných tvrzení o výši průměrného výdělku a označil důkazy.

18. V této části krajský soud rozsudek okresního soudu zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 219a odst. 1 písm. a/ a § 221 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.).

Poučení:

Proti výroku I. rozsudku **je** dovolání přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení tohoto rozhodnutí u Okresního soudu v Olomouci k Nejvyššímu soudu ČR v Brně. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 237 a § 239 o. s. ř.).

Proti výroku II. rozsudku dovolání přípustné **není**.

Olomouc 10. ledna 2019

JUDr. Karla Musilová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Marie Libičová.